

POSLOVNI BILTEN BROJ 4 (17. jul 2020. godine)

Sadržaj

- 1. Od 18. jula 2020. godine omogućeno je podnošenje prijava elektronskim putem za utvrđivanje naknade za zaštitu i unapređenje životne sredine**
- 2. Rok za podnošenje zahteva za refakciju PDV-a za određena lica je 30. septembar 2020. godine**
- 3. Pomoć države u vidu davanja bespovratnih novčanih sredstava na ime oštećenih porodičnih stambenih objekata u svojini građana u nekim jedinicama lokalne samouprave (JLS)**
- 4. Šta opredeljuje kakav će poreski tretman imati preduzetnik kod obavljanja poslova za jednog nalogodavca**
- 5. Odredba Zakona da Društvo može imati rezervisani sopstveni udeo stupila je na snagu 1. aprila 2020. godine**

Napomena: Mišljenja koja objavljuje Bilten nisu zvanična mišljenja nadležnih državnih institucija niti Instituta za ekonomsku diplomatiju, već mišljenja autora i dobronamerna pomoć usmerena na brže rešavanje vaših konkretnih problema, u skladu sa Zakonom, te ne mogu biti korišćena u sudskoj praksi ili u rešavanju bilo kakvih sporova.

OD 18. JULA 2020. GODINE OMOGUĆENO JE PODNOŠENJE PRIJAVA ELEKTRONSKIM PUTEM ZA UTVRĐIVANJE NAKNADE ZA ZAŠTITU I UNAPREĐENJE ŽIVOTNE SREDINE

Kancelarija za informacione tehnologije i elektronsku upravu objavila je zvanično obaveštenje povodom omogućavanja podnošenja **elektronskih prijava** za utvrđivanje naknade za zaštitu i unapređenje životne sredine za **2020. godinu**.

Podsećamo da u skladu sa odredbama Zakona o naknadama za korišćenje javnih dobara („Službeni glasnik RS”, br. 95/2018 i 49/2019) obveznik je dužan da podnosi prijavu organu jedinice lokalne samouprave (JLS) za plaćanje naknade za zaštitu i unapređenje životne sredine (**EKO takse**) do **31. jula** svake godine.

Ovim obaveštenjem omogućeno je da preduzetnici i pravna lica koji obavljaju neku delatnost koja ima uticaja na životnu sredinu, odnosno fizičko lice koje utiče na životnu sredinu, da već od **subote 18. jula 2020. godine**, mogu podnositi prijave elektronskim putem. Krajnji rok za podnošenje prijava je **31. Juli 2020. godine**.

Navedenim obaveštenjem, jasno je utvrđeno da se prijave za 2019. godinu, odnosno za period 1.07-31.12. 2019. godine, **ne mogu podnositi elektronskim putem**.

**ROK ZA PODNOŠENJE ZAHTEVA ZA REFAKCIJU PDV-a ZA ODREĐENA LICA
JE 30. SEPTEMBAR 2020.**

Rok za podnošenje zahteva za refakciju PDV-a pomeren je na **30. septembar 2020. godine**, i to za lica iz čl. 53, 54, 55 i 55a. Zakona o porezu na dodatu vrednost, u skladu sa donetim Pravilnikom o izmenama i dopunama Pravilnika o postupku ostvarivanja prava na povraćaj PDV-a i o načinu i postupku refakcije i refundacije PDV-a („Službeni glasnik RS”, br. 107/2004, 65/2005, 63/2007, 107/2012, 120/2012, 74/2013, 66/2014, 104/2018 i 87/2020).

Pomeranje roka do **30. septembra 2020. godine**, podnošenjem zahteva odnosi se na sledeća lica :

- **Strani obveznici** podnose zahtev, za refakciju PDV-a za 2019. godinu, za nabavljena dobra i usluge u Republici Srbiji, zaključno sa **30. septembrom 2020. godine**;
- **Humanitarne organizacije** podnose zahtev, za dobra nabavljena u RS u 2019. godini, zaključno sa **30. septembrom 2020. godine**;
- **Tradicionalne crkve i verske zajednice** (Srpska pravoslavna crkva, Islamska zajednica, Katolička crkva, Slovačka Evangelistička crkva a.v, Jevrejska zajednica, Reformatorska hrišćanska crkva i Evangelistička hrišćanska crkva a.v) podnose zahtev, za dobra i usluge nabavljene u RS ili izvršen uvoz dobara u RS u tromesečju **april-jun 2020. godine**, zaključno sa **30. septembrom 2020. godine**;
- **DKP-a i međunarodne organizacije** podnose zahtev, za dobra i usluge nabavljene u RS ili izvršen uvoz dobara u RS u tromesečju **april-juni 2020. godine**, zaključno sa **30. septembrom 2020. godine**.

POMOĆ DRŽAVE U VIDU DAVANJA BESPOVRATNIH NOVČANIH SREDSTAVA NA IME OŠTEĆENIH PORODIČNIH STAMBENIH OBJEKATA U SVOJINI GRAĐANA, U NEKIM JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE (JLS)

Vlada Srbije donela je Odluku o proglašenju elementarne nepogode („Službeni glasnik RS", br. 91/2020) kojom se proglašava za elementarnu nepogodu poplava koja je u **junu 2020. godine** zahvatila sledeće jedinice lokalne samouprave, i to: **Valjevo, Loznica, Kraljevo, Prokuplje, Zvornik, Krupanj, Osečina, Lučani, Mionica, Ljig, Ivanjica, Vladimirci, Gornji Milanovac, Trstenik, Blace, Despotovac, Ljubovija, Kosjerić, Arilje, Žagubica, Lajkovac, Koceljeva, Bajina Bašta, Žitorađa, Majdanpek, Kuršumljija, Rača, Knić, Doljevac, Nova Varoš i Priboj.**

Sredstva za sprovođenje ovog vida pomoći za oko **1.000** oštećenih porodičnih stambenih objekata u svojini građana, obezbeđena su donetom Uredbom o utvrđivanju Državnog programa pomoći I obnove oštećenih porodičnih stambenih objekata u svojini građana usled dejstva poplava u junu 2020. godine („Službeni glasnik RS", br. 93/2020) u iznosu od **200.000.000,00 dinara.**

Oštećeni porodični objekti razvrstani su u pet kategorija saglasno Uputstvu o jedinstvenoj metodologiji za procenu štete od elementarnih nepogoda („Službeni list SFRJ", br. 27/1987) , i isti dobijaju **bespovratnu novčanu pomoć** , I to po kategorijama:

• Prva kategorija oštećenja dobija	120.000,00 dinara
• Druga kategorija oštećenja dobija	200.000,00 dinara
• Treća kategorija oštećenja dobija	250.000,00 dinara
• Četvrta kategorija oštećenja dobija	350.000,00 dinara
• Peta kategorija oštećenja dobija	600.000,00 dinara

Glavni nosioci sprovođenja ovog vida pomoći su gore **navedene jedinice lokalne samouprave**, koje su bile dužne da pozivaju građane da prijave štetu u roku koji ne može biti kraći od 15 dana, a ni duži od **60 dana** od dana objavljivanja poziva. Zatim Kancelarija za upravljanje javnim ulaganjima vrši verifikaciju štete, i po prijemu konačnih rešenja od strane jedinica lokalne samouprave vrši isplatu primaocu **bespovratne pomoći na njegov tekući račun**, koji je naveden u rešenju JLS.

Na kraju od posebne važnosti je da fizička lica, odnosno građani čiji su stambeni objekti oštećeni prate pozive jedinica lokalne samouprave I da o roku prijavljuju nastale štete.

ŠTA OPREDELUJE KAKAV ĆE PORESKI TRETMAN IMATI PREDUZETNIK KOD OBAVLJANJA POSLOVA ZA JEDNOG NALOGODAVCA

Pod ostalim prihodima podrazumevaju se i drugi prihodi koji po svojoj prirodi predstavljaju dohodak fizičkog lica, a posebno naknada isplaćena preduzetniku ili preduzetniku paušalcu koji obavlja poslove uz naknadu za istog nalogodavca, ili za lice koje se smatra povezanim licem s nalogodavcem, i koji dodatno ispunjava **najmanje 5 od 9 navedenih kriterijuma**, saglasno čl. 85. st.1. tač.17 - podtačka (1) do (9) Zakona o porezu na dohodak građana („Službeni glasnik RS”, br. 24/2001, 80/2002, 80/2002-dr.zak, 135/2004, 62/2006, 65/2006-ispr, 31/2009, 44/2009, 18/2010, 50/2011, 91/2011-odluka US, 93/2012, 114/2012-odluka US, 47/2013, 48/2013-ispr., 108/2013, 57/2014, 68/2014-dr.zak., 112/2015, 113/2017, 95/2018 i 86/2019).

Kada govorimo o kriterijumima, podsećamo da su u pitanju sledeći kriterijumi , i to:

- nalogodavac određuje radno vreme preduzetniku,
- preduzetnik koristi prostorije koje je obezbedio nalogodavac,
- nalogodavac organizuje stručno obrazovanje i usavršavanje preduzetnika,
- nalogodavac angažuje istog putem oglašavanja u sredstvima informisanja,
- nalogodavac obezbeđuje osnovna sredstva i alat preduzetniku za rad ,
- najmanje 70% od ostvarenih prihoda preduzetnika u periodu od 12 meseci u poreskoj godini ostvaren je od jednog nalogodavca,
- ugovor o angažovanju ne sadrži klauzulu da preduzetnik snosi uobičajeni poslovni rizik,
- ugovor sa nalogodavcem sadrži zabranu preduzetniku da obavlja poslove za drugog nalogodavca,
- rok obavljanja poslova za nalogodavca traje neprekidno ili sa prekidima 130 ili više radnih dana u periodu od 12 meseci,

Ukoliko se naknada isplaćuje preduzetniku koji obavlja poslove uz ugovorenu naknadu za jednog nalogodavca i dodatno ispunjava **najmanje 5 od navedenih 9 kriterijuma**, tada se ta naknada oporezuje kao **drugi prihod** iz čl. 85. st.1. tač.17 – podtačka (1) do (9) Zakona o porezu na dohodak građana.

U suprotnom, ako preduzetnik ispunjava **manje od 5 kriterijuma od navedenih 9 kriterijuma**, tada naknada koju ostvaruje preduzetnik od nalogodavca ne oporezuje se kao drugi prihod iz čl. 85. st.1. tač.17. - podtačka (1) do (9) , već podleže oporezivanju kao **prihod od samostalne delatnosti** , shodno odredbama Zakona o porezu na dohodak građana.

ODREDBA ZAKONA DA DRUŠTVO MOŽE IMATI REZERVISANI SOPSTVENI UDEO STUPILA JE NA SNAGU 1. APRILA 2020.

Pod **rezervisanim sopstvenim udelom** podrazumeva se udeo koji društvo može besteretno da stekne od nekog člana društva, a u cilju dodele finansijskog instrumenta, odnosno prava na sticanje udela.

Zadnjom izmenom Zakona o privrednim društvima („Službeni glasnik RS”, br. 36/2011, 99/2011, 83/2014-dr.zak, 5/2015, 44/2018, 95/2018 I 91/2019) stvoreni su zakonski uslovi za sticanje rezervisanog sopstvenog udela, a čija primena je počela **1. aprila 2020. godine**, sa napomenom da je ova mogućnost prošla vrlo nezapaženo u javnosti, pa i u samoj praksi privrednih društava. Razlozi su svakako poznati, jer u to vreme kada je stupila na snagu ova mogućnost sticanja rezervisanog sopstvenog udela u cilju dodele finansijskog instrumenta – prava na sticanje udela, pa i do dana današnjeg nalazimo se u situaciji sprovođenja mera u cilju zaštite stanovništva od zarazne bolesti COVID-19.

Karakteristike rezervisanog sopstvenog udela su da:

- društvo na osnovu rezervisanog sopstvenog udela **nema pravo glasa**,
- rezervisani sopstveni udeo **ne daje pravo na učešće u dobiti**,
- rezervisani sopstveni udeo **ne može se založiti, niti se može raspolagati** izuzev na način propisan zakonom,
- društvo **može imati više** rezervisanih sopstvenih udela,
- procenat učešća svih rezervisanih sopstvenih udela u **osnovnom kapitalu ne može biti veći od 40%**,
- društvo **može steći** rezervisani sopstveni udeo samo od udela koji su u **celosti uplaćeni, odnosno uneti**, kao i od članova društva koji su glasali za **odluku o sticanju rezervisanog sopstvenog udela**,
- rezervisani sopstveni udeo obavezno se **registruje** kod APR-a

Kako rezervisani sopstveni udeo društvo stiče besteretno od člana društva, radi dodele **finansijskog instrumenta –prava na sticanje udela**, to je reč o **neprenosivom finansijskom instrumentu** koji izdaje društvo s ograničenom odgovornošću, a koji saglasnom imaocu daje pravo na sticanje udela određenog dana (dan dospeća) po određenoj ceni.

Na **finansijski instrument –pravo na sticanje udela**, primenjuju se odredbe Zakona o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS”,br.31/2011, 112/2015, 108/2016 I 9/2020) koji se

odnose na Centralni registra, depo i kliring hartija od vrednosti, a samo **izdavanje finansijskog instrumenta** – prava na sticanje udela, **ne smatra se javnom ponudom** u smislu odredbi Zakona o tržištu kapitala.

Zakonom je obezbeđena sudska zaštita u slučaju da d.o.o. nije izvršilo registraciju kod APR-a, i to tako što imalac finansijskog instrumenta može podneti tužbu nadležnom sudu za utvrđivanje svojstva člana i procenta udela, odnosno u slučaju brisanja društva iz registra usled okončanja postupka prinudne likvidacije i ispisuje se iz Centralnog registra po službenoj dužnosti, a imalac ovog finansijskog instrumenta postaje poverilac društva i ima pravo na isplatu naknade u visini tržišne vrednosti udela koji bi imalac ovog finansijskog instrumenta imao pravo da stekne na dan dospeća ako je cena plaćena .

